

Tusculum

2023
SOLIN-16

Nakladnik

Javna ustanova u kulturi
Zvonimir Solin
Kralja Zvonimira 50
Solin

Za nakladnika

Tonći Čičerić

Glavni urednik

Marko Matijević

Uredništvo

Joško Belamarić
Nenad Cambi
Dino Demicheli
Josip Dukić
Arsen Duplančić
Miroslav Katić
Dražan Maršić
Ivana Odža
Michael Ursinus

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak

Marko Grgić

Izrada UDK-a

Iva Kaić

Tisak

Jafra Print d. o. o.

Naklada

500 primjeraka

Izdavanje časopisa novčano podupire Grad Solin.

UDK 908(497.5-37 Solin)

Tiskana inačica: ISSN 1846-9469

Mrežna inačica: ISSN 1849-0417

Tusculum

Časopis za solinske teme

16

Solin, 2023.

Sadržaj

7-22	Vedran Katavić	Zaštitna arheološka istraživanja na trasi salonitanskoga vodovoda
23-39	Jure Margeta	Utjecaj olovne cijevi na održivost rimskoga vodoopskrbnog sustava
41-61	Luka Donadini	Religija, kult i moralnost u Saloni (II) Misteriji u čast Velikoj Majci
63-76	Nino Švonja	Antički spoliji pronađeni na tzv. Zaobilaznici u Solinu
77-86	Ana Demicheli – Dino Demicheli	Četiri epigrafska spolija <i>in situ</i> u Šupljoj crkvi i predjelu Vukšići u Solinu
87-94	Dino Demicheli – Krešimir Grbavac	Nadgrobní titul djevojčice Valerije Procile iz Kule 15 na sjevernim salonitanskim bedemima
95-99	Saša Denegri	Kasnoantički brodolom kod Slatina na otoku Čiovu
101-111	Marko Matijević	Građa iz solinske povijesti (I)
113-149	Ivan Grubišić – Mario Bubić	Vranjičko-solinski Grubići Patkasi i solinski Grubići Škombre
151-161	Ivana Odža	Emocionalni regionalizam Tome Podruga
163-196	Mirko Jankov	Iz riznice svjetovnoga repertoara Pučkih pivača Gospe od Otoka – Solin: Transkripcije i jezično-glazbena analiza osam tradicijskih napjeva (dio drugi: ženski i dijaloški tekstovi)
197-216	Arsen Duplančić	Bibliografija Milana Ivaniševića (1963. – 2020.)
217-218		Naputak suradnicima <i>Tusculuma</i>

Mirko Jankov

Iz riznice svjetovnoga repertoara Pučkih pivača Gospe od Otoka – Solin: Transkripcije i jezično-glazbena analiza osam tradicijskih napjeva (dio drugi: ženski i dijaloški tekstovi)

Mirko Jankov
Kneza Trpimira 94
HR, 21231 Klis
mjankov@umas.hr

Nastavljajući se na prethodni, ovaj članak obrađuje tradicijske, usmeno naslijeđene svjetovne napjeve Pučkih pivača iz Solina. Riječ je o 11 naslova, sa ženskim i dijaloškim tekstovima (muško-ženskim, ponekad i žensko-ženskim). I ovom prigodom svrha je rada da opisima pjevačkoga djelovanja, sažetim analizama repertoara i tekstova te, posebice, transkripcijama napjeva zabilježi i donese primjere žive prakse pučkoga troglasnog homofonog pjevanja svjetovne tematike u Solinu. Ono zapravo predstavlja istovremeno i nasljeđe i glavninu programa jednoga od tradicijskih muških dalmatinskih zborova (klapa), koji djeluje i danas, ponajprije u svojstvu crkvenih pučkih pjevača, zadržavajući prizvuk svoje negdašnje spontanosti, karakterističan za slična vokalna tijela prije vremena afirmacije i razvoja klapskoga pokreta. Iako su neki izvedbeni konteksti i rad pjevača u odnosu na starija vremena nužno promijenjeni/modificirani, i današnja generacija Pučkih pivača, osobito novi članovi, od svojih starijih kolega navedeni repertoar uči najvećma spontano, a djelomično i uz pomoć glazbenoga voditelja. Sigurnijemu i bržemu usvajanju toga gradiva, odnosno očuvanju, jednako kao i stvaranju novih glazbenih zapisa tradicijskih napjeva, pogodnih napose za klapske obrade, želi pridonijeti i ovo istraživanje, provedeno u razdoblju od 2020. do 2022. godine. Njime je obrađeno ukupno 19 pučkih svjetovnih (klapskih) napjeva, koji se i danas pjevaju u Solinu, pri čemu je jedan dio tu zacijelo i nastao, dok je onaj preostali usvojen iz neke druge sredine, ali je u Solinu sačuvan i pjevači-kazivači smatraju ga solinskim.

Ključne riječi: Solin, Pučki pivači Gospe od Otoka, pučko svjetovno pjevanje, klapsko pjevanje, glazbene obrade

UDK: 784.4(497.583 Solin):398.8

Izvorni znanstveni članak
Primljeno: 1. kolovoza 2023.

Svjedočeći o sebi praktičnom ulogom u društvenoj sveukupnosti dalmatinske klape iznjedrile su repertoar prepoznatljiv u karakterističnom zvučnom očitovanju. To očitovanje, prepoznatljivo danas, ponajprije, kao tradicijsko obilježje jednog svojevrsnog načina interpretacije originalnih glazbenih struktura i sadržaja, ima izvor u humanom karakteru ljudi sa mediteranskog dijela naše domovine, a koji se lako može razabrati odškrinemo li, i tek usput, kolektivnu memoriju stanovnika priobalne i otočke Hrvatske. (...) Sudimo da je klapska pjesma i klapa, integralna glazbeno-sociološka pojava u kojoj se odražavaju faze razvoja glazbene kulture dijela jednoga naroda u ovisnosti s njegovim autohtonim geografskim i psihološkim značajkama.

Nikola Buble (1950. – 2015.)¹

Uvodne napomene

Kako je bilo nagoviješteno u lanjskome članku,² u ovogodišnjemu se iznosi drugi, ujedno i završni, dio istraživanja i snimanja (provedenih 2020. – 2022.), s opisima/analizama i transkripcijama tradicijskoga svjetovnoga, usmeno naslijeđena repertoara Pučkih pivača Gospe od Otoka iz Solina.³ I dok je prethodni rad sagledao načelne osobine njihova glazbovanja, djelomično i povijest djelovanja, obradivši osam klapskih troglasnih (tek uzgredno četveroglasnih) homofonih napjeva s muškim tekstovima, ovaj je prilog, kao njegov nastavak, usmjeren na ženske, odnosno dijaloške (muško-ženske, djelomično i žensko-ženske) tekstove, odnosno na 11 pripadajućih napjeva. Time se ujedno zaokružuje i primijenjeno (etno)muzikološko⁴ istraživanje, preko kojega će se baština glavnih nositelja solinskoga svjetovnog (ustvari izvornoga/staroga klapskog) pjevanja, u opisno-dokumentacijskoj formi od ukupno 19 naslova, »vratiti« prije svega njima samima / lokalnoj zajednici – kao pomoć ali i kao zalag njihova lakšeg očuvanja, ponavljanja i učenja u budućnosti. Mada je jedan dio predmetnih napjeva već obrađen (za klape),⁵ što je potencijalno tema *per se*, veći dio izvornih napjeva iz repertoara Pučkih pivača u »klapskoj javnosti« načelno je slabo poznat pa čak i nepoznat.

* * *

Netom po uvodu u istraživanje postavljeno je bilo i nužno pitanje radi li se ovdje doista o solinskim pučkim napjevima, pri čemu je – općenito – iznijet zaključak da je nemoguće znati koji su napjevi doista solinski, a koji su pak u Solinu (nekada, vjerojatno negdje sredinom i/ili tijekom prve polovine 20. stoljeća) bili prihvaćeni, spontano⁶ reinterpretirani te dosljednim izvedbama sačuvani do danas.⁷ Ukupno gledano, a takav je stav i samih Pučkih pivača, riječ je o »starinskin solinskin pučkin pismama«,⁸ pri čemu svakako valja zadržati razboritu mogućnost da

su neke od njih nastale i u drugim (primorskim dalmatinskim) sredinama; štoviše, iza nekih možda stoji i autor, očito davno zaboravljen. Po svemu sudeći, na to i slična pitanja (starost, autori tekstova) vjerojatno nikada neće biti moguće dati potkrijepljene odgovore.

Međutim, sama struktura napjevâ zbog njihove jednostavnosti dade se izlučiti iz transkripcija, a potom i lakše analitički opisati, iz čega se očitava njihov unutar-nji ustroj i zakonitosti što ih pribrajaju cjelini tradicijskih dalmatinskih pjesama. Vanjski pak sloj, slikovito rečeno, nastaje i egzistira preko glazbene izvedbe/interpretacije, kojom se afektivno tumači značenje samoga teksta, zapravo predložka napjeva, i koja je, ovisno o izvedbenim situacijama, manje ili više uspješna, no »nit« njezina postojanja i zalag buduće egzistencije sadržani su upravo u lancu opetovanih tumačenja. Mogli bismo pritom reći i ovo: dok pjevači u svojim interpretacijama sazrijevaju, napjevi koje su neposredno usvojili od svojih predšasnika, uz nužne prilagodbe novim vremenima,⁹ na određeni način kao da odolijevaju zastarijevanju, tj. uvijek se odlikuju podjednako i svježinom i »patinom«; (po)stoje negdje između tradicijskoga i popularnoga (pri čemu, po J. Čaleti, čak više potonjega).¹⁰

Prema svemu što je do sada bilo rečeno, razvidno je da svjetovno vokalno nasljeđe (a ujedno i glavnina svjetovnoga repertoara) Pučkih pivača u cijelosti izvire iz konteksta izvorne troglasne muške dalmatinske klapske pjesme (tj. *pisme*) i glazbovanja – od odnosa glasova i njihove reperkusije u slijedu izvedbe, do melodijsko-harmonijske profilacije, zvukovne boje i interpretacije.

* * *

Ovdje se, ipak, valja nakratko osvrnuti i na tekstove koji se apostrofiraju ovom prigodom, u izvedbi pjevača-muškaraca, koji pjevaju, upravnim ili neupravnim načinom, iz dviju perspektiva u smislu roda – muškoga i/ili ženskoga.

2 Usp. M. Jankov 2022b, str. 196.

3 Povijest, djelovanje i repertoar Pučkih pivača Gospe od Otoka, jednako kao i istraživanja solinskoga pučkog (crkvenog i svjetovnog) pjevanja dosad su obrađeni u više navrata. Vidi: T. Čičerić 2010; 2012; 2013; 2022; M. Jankov 2010; 2011a; 2012; 2013; 2015; 2017; 2018; 2021; 2022a; 2022b; Lj. Stipišić 2002.

4 Razlika između muzikološkoga i etnomuzikološkoga istraživanja odnosila bi se – načelno – na veću zastupljenost sinkronijskoga pristupa kod etnomuzikologa. Ovo istraživanje nastojalo je objediniti obje vrste pristupa. Usp. J. Čaleti 2003, str. 225; M. Herndon 2000, str. 357-358; V. Milin Ćurin 2016, str. 14. Vidi i: J. Bezić 1996; N. Buble 1997; C. Ceribašić 2009a; 2009b; J. Čaleti 1999; J. Stock 2008.

5 Ovom prigodom donose se reference na obrade sadržane u nekome od Zbornika dalmatinskih klapskih pjesama izvedenih na festivalima u Omišu. Usp. Zbornik 1979; 1991. O omiškom festivalu opširnije u: H. Ganza 2017; M. Grgić 2009.

6 Usp. V. Milin Ćurin 1994.

7 M. Jankov 2022b, str. 197.

8 Na ovome i analognim mjestima donose se (donekle uobličeni) citati nekoga od članova Pučkih pivača. U dogovoru sa samim kazivačima izjave nisu atribuirane, već ih se može smatrati načelnim stavom čitava zbora.

9 Usp. J. Bezić 1974.

10 J. Čaleti 2004, str. 229.

Slika 1

Pučki pivači na nastupu u emisiji *Lijepom našom* snimanoj u Dugopolju 26. lipnja 2019. (iz arhive Tomislava Grbića)

Mada bi se taj aspekt zacijelo dao dublje promotriti,¹¹ pri čemu bismo se mogli zapitati i tko je uopće nekada spjevao i tekstove i napjeve, odnosno tko ih je od koga preuzeo, naime pjevači od pjevačica, ili je bilo obrnuto. Ipak, u ovome se kontekstu to doima ponešto izlišnim pa je najsvrsishodnije iznijeti upravo viđenja samih pjevača-kazivača. Razmišljajući o ovoj temi, oni joj načelno i ne pridaju osobitu pažnju; za njih je pitanje navedenoga »rodno profila« teksta odista sporedno, neki bi rekli čak i nevažno (ili barem neutralno).¹² Čini se, dapače, da o tome razmišljaju tek pošto ih se upita što misle o tom elementu. Stav im o vlastitim napjevima počiva prije svega na osjećaju za lijepo, ugodno, zvukovno privlačno, domaće i svoje,¹³ riječju za »lipu pismu«; u njoj kroz glazbu opisuju život, ljubav, želje, nade, strepnje, dvojbe, strahove – vlastite, ili pak one voljene osobe (svoje drage); stavljaju se pritom u razne pozicije, od naratora do zaljubljenika, mijenjajući ih ponekad i od stiha do stiha (npr. u napjevu br. 9, *Sijala Mare murtilu*).

U njima, može se kazati, nastupaju zajedno i ljubav, bilo uzvraćena ili neuzvraćena, i želja za životnom ostvarenosti, i strepnja od neizvjesne budućnosti, strah od

ostavljenosti, a ponekad čak i šala. Kako se jednom osobno izrazio pjesnik Jakša Fiamengo, klapska je pjesma »pučki pravorijek« i, kao takva, ona pjeva o životu u njegovu totalu; to je »klapski *Storytelling*« što progovara o međuljudskim odnosima, o radostima i o žalostima, koje prate pojedinca ili pojedinku uronjene u njihovo društvo i uloge, ukotvljene u kulturu, norme, zakone, moralne i običajne okvire i sl. Čini se, dakle, da doista nije toliko bitno tumače li pjevači pritom muški ili ženski tekst. Uostalom, kako će reći napose stariji pjevači-kazivači: »U Solinu se u stara doba često pivalo – svi su pivali, i muški, i ženske, i dica – i u crkvi i izvan nje, kod stola, posebno na obiteljskim feštama, uz komin, u konobi ili gostioni, u poju ili u paši – u rađi, ma skoro pa uvijek...« Razumije se onda i da su se pritom neke pjesme ponekad izvodile i u mješovitome sastavu, primjerice u prigodama poput svadbenih i sličnih slavlja. Sve to slušala su i djeca, možda su na svoj način i oponašala spontano »hvatajući« pojedine dionice, ali je sigurno da je pjesma, odnosno višeglasno homofono *a cappella* glazbovanje, bilo dijelom njihovih života. Mada je ona prvenstveno kreativni element u izričaju,

11 Opširnije u: V. Milin Ćurin 2016, str. 24-30, 81-86.

12 O recentnom odnosu roda i glazbe opširnije u: M. Herndon 2000; M. Herndon – S. Ziegler 1990; E. Koskoff 2000; L. Wrazen – F. Magowan 2015.

13 Usp. V. Guljin Zrnić 2006.

nekad bi se zapjevalo, premda i potihom i »za sebe«, kako će se neki prisjetiti, i »skroz praktično«, da razbiju strah – primjerice u paši, bojeći se da »možda ne naletu na zmiju, ili ako bi ih uvečer vatala noć, a vraćali bi se doma«.

Napjevi

Ovom prilikom donosi se 11 napjeva, sa ženskim, odnosno dijaloškim tekstovima – poredanih shodno abecednome redu naslova. Riječ je o pjesmama s jednostavnim, pučki sročnim poetskim mislima, u kojima se oslikavaju pojedinačne refleksije/perspektive, a nerijetko iznose i razgovori dvaju lica (ponekad i uz sudjelovanje pretpostavljenoga naratora, npr. u napjevu br. 11, *Zajubjena mlada diva*). Tematika je najvećma ljubavna, stavljajući pred slušatelja emocije i subjektivne životne okolnosti onih o kojima je u pojedinom slučaju riječ.

Gledajući iz svjetla današnjice, jasno je da pjesme pripadaju prošlosti; sve u njima odiše »nekon starinon« – i tekstovni predložak i njegovo pučko uglazbljenje i pomalo spontano-rustikalno načino interpretiranja, koji je u izvedbama klapskih žanrova, slobodno možemo reći, poodavno napušten, odnosno usavršen, nadograđen i stručnim vođenjem vokalno isprofiliran. Ipak, nešto ih – i afektivno i estetski – čini još uvijek privlačnima, prije svega samim solinskim pjevačima, ali i jednome dijelu klapske publike, napose pak one solinske. Samim time

dade se razabrati i razlog njihova postojanja: za njima još uvijek postoji očita estetsko-afektivna potreba; i u današnjoj generaciji svojih pronositelja, interpretata i čuvara one izazivaju svojevrsan žal, nostalgiju i sl., čak i osjećaj familiarnosti s vremenom koje sami zapravo i nisu mogli doživjeti, ali ga na neki način vole – »s vremenom kad je sve, nekako, bilo jednostavnije, lakše, sporije i iskrenije«...

Kao i u prvome dijelu rada, napjevi su izloženi uz apostrofiranje osnovnih elemenata (tonalitet; raspon melodije I. tenora; broj strofa i glavne odlike teksta) i eventualne napomene. Njihovi su naslovi ovi:

1. *Bila je zvezdana noć*
2. *Kad san bila ja malena*
3. *Kod ovako divne noći*
4. *Majko mila, majko draga*
5. *Marijo, Marijo*
6. *Ne kiti mi, dragi*
7. *Oj, divna obalo*
8. *Otvori mi taj prozor tvoj*
9. *Sijala Mare murtilu*
10. *Sinoć san ti kod majke bija*
11. *Zajubjena mlada diva*.

R. br.	Pjesma	Karakteristike napjeva	Napomene
1.	<p>Bila je zvezdana noć</p> <p>1. Bila je zvezdana noć Kad prošla san ti dvore, Spazin te, lipa Zore, Di s drugin govoriš.</p> <p>2. Ne zaboravi me ti, Ni naše plavo more, Valovi nek' ti zbore O našoj ljubavi.</p> <p>3. A sada doviđenja, Odlazin priko mora, Samo mi piši, draga, Da li ćeš bit' moja?</p> <p>4. Nisan rođena za te, Mladiću moj gizdavi, Ti na me zaboravi, A zašto – Bog nek' zna.</p>	<p>Tonalitet: Fis-dur; raspon I. tenora: mala seksta (ais¹ – fis²); tekst: četiri katrena u kojima se po stihovima pravilno izmjenjuju po tri sedmerca i jedan šesterac; rima je (parna) prisutna većinom između drugoga i trećega stiha, ponekad je i obgrljena, npr. između prvoga i četvrtoga stiha u drugoj strofi; tekst je dijaloški, muško-ženski.</p>	<p>Tip dalmatinske tradicijske klapske pjesme s elementima pučkoga crkvenog pjevanja.</p>

R. br.	Pjesma	Karakteristike napjeva	Napomene
2.	<p>Kad san bila ja malena</p> <p>1. Kad san bila ja malena, Nisan znala što je jad, A sada me tuga mori, Sritni dani, di ste sad?</p> <p>Okren', okreni se, srdašce moje; Naslon', nasloni se na bile grudi moje.</p> <p>2. Crne oči zaspale su, Koje su me gledale, Medne usne uvele su, Koje su me ljubile.</p> <p>Okren', okreni se...</p>	<p>Tonalitet: Fis-dur; raspon I. tenora: velika seksta (gis¹ – eis²); tekst: strofa sastavljena od dvaju osmeraca (prvi i treći stih) i dvaju sedmeraca (drugi i četvrti stih); rima je ukrštena (osim u slučaju prvoga i trećega stiha u prvoj strofi). Pripjev je distih koji se sastoji od jedanaesterca i trinaesterca; rima je parna.</p>	<p>Pjesma porijeklom iz šire dalmatinske unutrašnjosti, s obilježjima dalmatinskoga tradicijskog pjevanja (VI/I).</p>
3.	<p>Kod ovako divne noći</p> <p>1. Kod ovako divne noći, Da ja moran spavat poč? Nema dana, nema noći, Da ne mislin na te ja.</p> <p>2. Naslonin se ja na prozor I razmišljan, ljubavi, Dok na nebu zvizde sjaju Kano silni gromovi.</p> <p>3. Dragi će mi u po noći Zakucati na prozor, A ja ću ga mlada čekat, Da me vodi u svoj dom.</p>	<p>Tonalitet: As-dur; raspon I. tenora: čista kvinta (b¹ – f²); tekst: tri katrena u kojima se po stihovima pravilno izmjenjuju osmerci i sedmerci; rima je mjestimična; ženski tekst.</p>	<p>Pjesma porijeklom iz šire dalmatinske unutrašnjosti, s obilježjima dalmatinskoga tradicijskog pjevanja (VI/I), serenadna karaktera (Zbornik 1979, br. 182, str. 428-429).</p>
4.	<p>Majko mila, majko draga</p> <p>1. Majko mila, majko draga, Samoj tebi kazat' smin Da za jednin nevirnikon Ja mlađana umiren.</p> <p>2. Zbogon oče, zbogon majko, brat i sestro, zbogon cili rode moj! [U gorbu su ladne noći, Di jednon svako mora poći.]</p> <p>3. Pločo, pločo mramorita, Podigni se malko ti, Da ja vidin di počiva Divan cvitak mladosti.</p>	<p>Tonalitet: Fis-dur; raspon I. tenora: mala septima (gis¹ – fis²); tekst: tri katrena sastavljena različitih vrsta stihova, rima nedosljedna. Od druge se strofe pjeva samo distih.</p>	<p>Tip dalmatinske tradicijske klapske pjesme s elementima pučkoga crkvenog pjevanja; zapis i obradu donosi Duško Tambača (Zbornik 1991, br. 123, str. 454-455).</p>

R. br.	Pjesma	Karakteristike napjeva	Napomene
5.	<p>Marijo, Marijo</p> <p>1. Marijo, Marijo, Sve te majka kara</p> <p>2. Da ne primaš dara Od mladi' mornara!</p> <p>3. Jer je u mornara Vira i nevira.</p> <p>4. On će te privariti, O, moja Marijo!</p>	<p>Tonalitet: Fis-dur; raspon l. tenora: čista kvinta (ais¹ – eis²); tekst: četiri šesteročka distiha; rima povremena (parna i preskočna); tekst je pripovjedački, iznoseći neupravnim načinom misli treće osobe (Marijine majke).</p>	<p>Tip dalmatinske tradicijske klapske pjesme s elementima pučkoga crkvenog pjevanja.</p>
6.	<p>Ne kiti mi, dragi</p> <p>1. Ne kiti mi, dragi, Bile dvore moje, Već mi kiti, dragi, Tužno srce moje.</p> <p>2. Oj, kućice maja, Šta s' u ravnom poju, Nikad te prigorit, Moj mili pokoju.</p> <p>3. Od srca te molin, Milostivi Bože, Da našoj ljubavi Ti malo pomožeš.</p>	<p>Tonalitet: F-dur; raspon l. tenora: mala seksta (a¹ – f²); tekst: četiri katrena u cijelosti šesteročkih stihova; rima preskočna, između drugoga i četvrtoga stiha (u prvoj strofi izostaje, dok je u trećoj strofi neprava); tekst je u cijelosti ženski.</p>	<p>Tip dalmatinske tradicijske klapske pjesme s elementima pučkoga crkvenog pjevanja (Zbornik 1991, br. 156, str. 544- 545).</p>
7.	<p>Oj, divna obalo</p> <p>1. Oj, divna obalo Jadranskog mora, Na tvojim hridima Sidi diva mlada.</p> <p>2. I gleda daleko Niz to plavo more, Di se bilu jidra Tam' daleko gore.</p> <p>3. Sunce već zapada I gubi se mora sjaj, A mladu divu Obuzeo crni bol i jad.</p> <p>4. Još jedan pogled tvoj, Pun tuge i boli Niz to plavo more, Kud' moj dragi plovi.</p>	<p>Tonalitet: As-dur; raspon l. tenora: velika nona (es¹ – f²); tekst: četiri katrena izosilabičnih stihova (što posebno do izražaja dolazi u trećoj strofi); prisutna rima; tekst je pripovjedački / ženski.</p>	<p>Pjesma porijeklom iz šire dalmatinske unutrašnjosti, ali ima i karakteristike tzv. turističkih pjesama, prepoznatljivih po melakoličnu, ponekad i banalnu sadržaju; Duško Tambača donosi obradu, ali bez treće strofe (Zbornik 1991, br. 170, str. 594- 596).</p>

R. br.	Pjesma	Karakteristike napjeva	Napomene
8.	<p>Otvori mi taj prozor tvoj</p> <p>1. Otvori mi taj prozor tvoj, Da ti reknen: 'Laka ti noć'</p> <p>2. Ja bi' ti ga otvorila Kad bi majka dozvolila.</p> <p>3. Jer nikoga ne jubin ja, Samo tebe, krasna moja!</p> <p>4. Kad mi majka (i)zajde vanka, Jubit, grlit – bez pristanka!</p>	<p>Tonalitet: As-dur; raspon I. tenora: velika nona (e¹ – f²); tekst: četiri osmeračka distiha; rima je dosljedna i parna, ali izostaje u prvoj strofi; tekst je dosljedno dijaloški, muško-ženski.</p>	<p>Pjesma porijeklom iz šire dalmatinske unutrašnjosti; u Zborniku 1979 donijete su samo dvije strofe (Zbornik 1979, br. 167, str. 398-399).</p>
9.	<p>Sijala Mare murtilu</p> <p>1. Sijala Mare murtilu, U onu svetu nediju.</p> <p>2. Šta ju je gušće sijala, To joj je riđe nicala.</p> <p>3. Susrela mlade mornare I oni su je pitali:</p> <p>4. »Pošto ti, Mare Murtila?« »Svaka je kita dukata!«</p> <p>5. Nosi je Mare na brode, Platit će mornar i po dva!</p>	<p>Tonalitet: E-dur; raspon I. tenora: mala seksta (gis¹ – e²); tekst: pet osmeračkih distiha; rima je uzastopna (a-a, b-b), vrijedi za prve dvije strofe, dok je ostale nemaju, ili je u pitanju nepravna rima; pripovjedački, mješoviti / dijaloški tekst.</p>	<p>Pjesma porijeklom iz šire dalmatinske unutrašnjosti, s obilježjima dalmatinskoga tradicijskog pjevanja (VI/I); Duško Tambača donosi obradu prve i treće strofe (Zbornik 1979, br. 192, str. 450-451).</p>
10.	<p>Sinoć san ti kod majke bija</p> <p>1. Sinoć san ti kod majke bija, Faculet san ostavija.</p> <p>2. Draga dušo, ma ti ga operi, U sapunu, ladnoj vodi.</p> <p>3. Ja sapuna ma ne imaden, Ladna voda daleko je.</p> <p>4. Sapun, dušo, ma ruke tvoje, Ladna voda suze moje.</p>	<p>Tonalitet: As-dur; raspon I. tenora: mala seksta (c² – as²); tekst: četiri distiha s pravilnom izmjenom deveteraca (prvi stih) i osmeraca (drugi stih); rima uzgredna, parna (vrijedi samo za prvu i četvrtu strofu); mješoviti / dijaloški tekst.</p>	<p>Dalmatinska (tradicijska) klapska pjesma (I); obradu donosi Krešimir Čvrljak (Zbornik 1979, br. 58, str. 162-163).</p>

R. br.	Pjesma	Karakteristike napjeva	Napomene
11.	<p>Zajubjena mlada diva</p> <p>1. Zajubjena mlada diva U mlada mornara, Ali ne smi da ga jubi Jer je kara majka:</p> <p>2. Kani se, ćeri, ti Mladoga mornara, Mornaru je more jubav, A ne diva mlada.</p> <p>3. Kad u večer sunce zajde, Izajdu zvezdice, A ti, majko, ostaj sritno, Tvoje ćeri nije!</p>	<p>Tonalitet: Fis-dur; raspon I. tenora: mala septima (gis¹ – fis²); tekst: tri katrena sastavljena uglavnom od osmeraca i šesteraca, uz neka odstupanja; nema rime. Pjesmu iznose tri lica: pripovjedač, majka i kći.</p>	<p>Tip dalmatinske tradicijske klapske pjesme s elementima pučkoga crkvenog pjevanja.</p>

Zaključna razmatranja

O folklorističkim, etnološkim, komparativnim muzikološkim/etnomuzikološkim istraživanjima u Solinu (kao i njegovoj bližoj ili daljoj okolini), odnosno o pritom polučeni rezultatima, bilo je do sada govora u literaturi na više mjesta.¹⁴ Jednako tako, postoji i zamjetan korpus objavljenih izvornih dalmatinskih napjeva kao i njihovih obrada, u rasponu od jednostavnih do složenih, ponekad čak i s natruhama neklapskih elemenata.¹⁵

Činjenica da solinski *a cappella* tradicijski napjevi, i crkveni i svjetovni, sačuvani zahvaljujući ponajprije neprekidnu postojanju, zalaganju i glazbenim izvedbama Pučkih pivača Gospe od Otoka, još uvijek egzistiraju, predstavlja najbolje objašnjenje zašto je dotičnu građu vrijedno i važno proučavati i danas. Mada je u međuvremenu – primjerice u odnosu na sredinu prošloga stoljeća – došlo do redukcije obiju sastavnica njihova tradicijskog repertoara, uspio se zadržati znatan dio toga programa te se, uz onu glazbenu, zanimljivim pokazuje ispitati i socijalnu i estetičku komponentu koja je dio ovoga nasljeđa. Dok su potonji aspekti u ranijim istraživanjima bili najčešće previdani ili zanemarivani, shodno prevladavajućim istraživačkim i znanstvenim pristupima ili objektivnim okolnostima koje su ih pratile (npr. ograničenu vremenu terenskoga rada, nemogućnosti zabilježbe veće količine snimaka, popratnih podataka i sl.), ona novija svakako ih

moraju uvažiti te pokušati dati nova čitanja prošlosti iz perspektive sadašnjosti. Štoviše, širina takve pojavnosti nedvojbeno otvara zanimljive prostore i zainteresiranim istraživačima iz drugih područja, primjerice kulturološkoga, etnološkoga ili lingvističkoga.

Jednim dijelom na te se elemente usmjerilo i ovo istraživanje, koje pregledno registrira recentnu praksu u najvažnijim njezinim sastavnicama. Budući da će se tradicija solinskoga crkvenog i svjetovnog pjevanja očito nastaviti njegovati, u stanovitu odmaku bit će je zanimljivo sagledati i u budućnosti. Ona će, ako dakle potraje, zacijelo dobro zadržati svoje tehničko-stilske odlike, ali će joj se – s neumitnim povijesnim promjenama – valjati znati prilagoditi i budućim izazovima. S obzirom na njezinu vrijednost, poželjno je da pritom sačuva svoju srž (ponajprije u melodijsko-harmonijskome smislu), a osobito pak uklopljenost u životnu dinamiku i kreativne okupacije svojih čuvara i pronositelja, Pučkih pivača Gospe od Otoka (a možda i nekih drugih klapa, koje bi u svoj repertoar uvrstile njihove napjeve, bilo u izvornome obliku ili pak u obradi).

Klapsko pjevanje već neko vrijeme predstavlja prepoznatljiv kulturološki aspekt, ne samo u smislu Dalmacije,

14 Vidi npr.: N. Buble 1985; 1986; 1988; A. Burić 2020; P. Čaleta 2020; T. Čičerić 2010; 2012; 2013; 2022; A. Dobronić 1948; M. Jankov 2010; 2011b; 2012; 2013; 2014; 2015; 2016a; 2016b; 2017; 2018; 2019; 2021; 2022a; 2022b; M. Jelavić 2008; J. Martinić 1982; 2011; 2014; 2015; S. Stepanov 1983; I. Urlić 2009.

15 Vidi npr.: V. Bersa 1944; S. Bombardelli 1998; N. Buble 1980; A. Dobronić 1947; D. Fio 1972; 1995; L. Kuba 1893; Lj. Stipišić 1987; 2006; 2008; 2011; 2012; D. Tambača 2021; F. Tralić 1965; Zbornik 1979; 1991; 1992.

Slika 2

Pučki pivači prigodom snimanja HRT-ove dokumentarne emisije o glagoljaštvu 13. svibnja 2023. u župnoj crkvi Gospe od Otoka (snimio Mirko Jankov)

već egzistira i kao priznata i popularna sastavnica hrvatske pa čak i svjetske kulture općenito (godine 2012. ono je uvršteno na UNESCO-ovu Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva).¹⁶ Mnogi autori obrađivali su ga i znanstveno te ga i tako nastojali učiniti javno vidljivijim, odnosno popularizirati; izvedeni su pritom i brojni argumentirani pogledi na njegovu povijest, korijene i utjecaje, koji su se s vremenom iskristalizirali u klapskome stilu i repertoaru, i muških i ženskih klapa; sagledani su dobrano i načini recentnoga razvoja klapskoga pjevanja, odnosno recepcija onoga što se općenito podrazumijeva pod klapskom scenom i njezinim položajem u glazbenoj kulturi te užoj ili široj sredini i u društvu općenito.¹⁷ Najzad, klapsko muziciranje i u umjetničkom pogledu bilo je i brojnim istraživačima, glazbenicima, skladateljima, a

napose klapskim voditeljima, još uvijek jest izazov i poticaj – kako u smislu neposredna rada i nastupanja s klapsma, zapisa izvornih napjeva tako i u pogledu opredmećenja svježih prinosa, novih skladbi, obrada, a ponekad čak i u amalgamiranju klapskoga zvuka s drukčijim glazbenim žanrovima.

Sve to može se najsažetije sagledati u trovrstu smislu postojanja fenomena klape kao dalmatinske pjevačke skupine – tradicijske (pučke), festivalske ili pak moderne.¹⁸ Ne ponavljajući ovdje uže ili šire postavljene definicije klapskoga pjevanja i pjesme, u slučaju pučkoga svjetovnog pjevanja koje se uz pučko crkveno pjevanje glagoljaške izvorišnosti (a može se slobodno kazati i: glagoljaško pjevanje)¹⁹ još uvijek njeguje u Solinu, moguće je s punom sigurnošću ocijeniti da je ono podudarno s

¹⁶ Opširnije: <https://ich.unesco.org/en/RL/klapa-multipart-singing-of-dalmatia-southern-croatia-00746>; <https://min-kulture.gov.hr/kulturna-bastina/vrste-kulturne-bastine/nematerijalna-kulturna-bastina/nematerijalna-dobra-upisana-na-unesco-ov-reprezentativni-popis-nematerijalne-kulturne-bastine-covjecanstva/klapsko-pjevanje/8247> (5. 7. 2023.).

¹⁷ Opširnije npr. u: V. Balić 2016; J. Bezić 1977; S. Bombardelli 1980; 1986; N. Buble 1999; 2009; J. Čaleta 2003; 2004; 2008; 2013; 2021; J. Čaleta – J. Bošković 2011; P. Čaleta 2020; Lj. Kuba 1898; 1899; F. Š. Kuhač 1892; M. Marić 2001; V. Milin Ćurin 2016; M. Milošević 2011; J. Mirošević 1996; M. Povzanić 1989a; 1989b; 1990; J. Primorac 2010a; 2010b; 2012; 2013; J. Veršić 1991; L. Županović 1977.

¹⁸ Usp. J. Čaleta 2003, 248; 2021, 322-331.

¹⁹ J. Primorac 2009, 223-228.

djelatnošću današnje tradicijske klape. Kao takvi, solinski Pučki pivači (dijelom Solinjani, a uz koje i članovi iz drugih mjesta, koji su dotičnu baštinu posvema zavoljeli i poželjeli sačuvati za budućnost) nositelji su i čuvari *a cappella* glazbovanja u sredini koja je tijekom posljednjih stotinjak godina doživjela, moglo bi se kazati, impozantne transformacije životne zbilje.²⁰ Osim toga, Pučki pivači ujedno su i jedni od zastupnika, ako baš tako hoćemo, i solinske klapske ponude/scene, koja bez sumnje ima prepoznatljivo mjesto u korpusu domaće klapske povijesti (kako u smislu klapa tako i istaknutih pojedinaca-solista, klapskih voditelja, obrađivača i sl.).²¹

* * *

Iako već nekoliko desetljeća (po prilici od ranih osamdesetih godina prošloga stoljeća) Pučki pivači Gospe od Otoka surađuju i sa stručnim/glazbenim voditeljima, novi članovi tradicijski repertoar najvećma i danas uče »po uhu« (ili: »uvu«) – makar i preslušavanjem snimaka načinjenih mobilnom aplikacijom. U pogledu kanonskoga klapskog repertoara pjevači načelno pokazuju sljedeći stav: oni ga uvažavaju i nadasve cijene; smatraju ga nerijetko i svojevrsnim vokalnim i programskim idealom, no prije svega žele (ljubomorno) nastaviti njegovati onaj koji je njihov – reći će spremno i uz neskriveni ponos: solinski. Gubitcima solinskoga (tradicijskog) identiteta unatoč, vrijedi stoga upravo amblematičnim shvatiti prijanjanje te grupe entuzijasta uz pjevačku baštinu ovoga kraja, i onu crkvenu-glagoljašku i ovu klapsku (a moglo bi se kazati i: proto-klapsku).

Pivači se u smislu potonje grupe napjeva još uvijek izražavaju najvećma troglasno (bariton im nije nepoznat, no nema istaknutu ulogu u akordnim progresijama koje se mahom svode na tri funkcije, toničku, dominantnu i, katkad, subdominantnu), netemperirano, u podosta rustikalnu stilu i prizvuku. Svi su napjevi durski, jednako kao i akordi u njima; molska suzvučja sasvim su uzgredna i kratka trajanja. Međutim, pjevači su svjesni »promjene paradigme« i u »klapskome zvuku«;²² znaju, primjerice,

jako dobro kakav je »zvuk« legendarnoga Okteta DC,²³ a kakav pak neke suvremene, danas možda popularne klape i istaknutijih »klapaša« (najčešće, naravno, prvih tenora). Neka se ovdje spomene i to da Pivači i prema ženskim klapama imaju i njeguju stav otvorenosti i suradništva, pozivajući ih redovito (kada je to pojedinim ženskim klapama moguće uklopiti u svoje obveze) i na nastupe u sklopu glazbenoga nastupa Pučkih pivača i njihovih prijatelja/gostiju, pod nazivom *Zapivala tica mala*.²⁴

Gledajući u širem smislu, pri čemu bi pluridisciplinarna istraživanja iznjedrila dublje i sveobuhvatnije rezultate, zanimljivo je primijetiti da Pivači ni danas ne odustaju od »svoga zvuka«, bez obzira na to što im pojedina izvedba može biti manje ili više uspjela, ovisno već o raspoloženju pjevača, okolnostima glazbovanja i, dakako, »trenutku«. Znaju, također, da će zbog »vjernosti toj nekoj starini« kod dijela publike (nerijetko i izvan konteksta Solina) polučiti simpatije, dok će kod onih drugih, naviklih u međuvremenu na »ispoliraniji zvuk, finiju fuziju i iscizeliranu dinamičku skaluu«, možda izazvati i drukčije, suprotne reakcije. Ipak, ponajbolje znaju da im se valja trajno truditi, nastaviti njegovati kulturu grupe,²⁵ tj. pjevačku prisnost, pomlađivati zbor te (o)čuvati stečeni kontinuitet.

Prisutni na nedjeljnim euharistijskim slavljinama (u crkvi Gospe od Otoka odnosno u bazilici Svete Obitelji, a ponekad i u drugim crkvama), potom na sprovodima, zgodnično i na gostovanjima u drugim mjestima (u Dalmaciji, ali i izvan nje), Pučki pivači imaju i svoju javnu vidljivost (djelomično i putem društvenih mreža,²⁶ odnosno masovnih medija) i prepoznatljivost, oko čega se u organizaciji posebice staraju mlađi članovi zbora.

Pučki svjetovni napjevi što ih njeguju, pri čemu je dio u Solinu nekada možda bio prihvaćen i iz nekih drugih dalmatinskih sredina (i u kojima se danas možda više i ne izvode), po svemu je njihova »osobna pjevačka karta i znak raspoznavanja«. Činjenica je da im je pučko crkveno (glagoljaško) pjevanje napose drago, po svemu i primarno. No isto je tako nepobitna stvarnost da njihovi svjetovni napjevi neizostavno prate sva spontana ili organizirana

20 Solin je, naime, doživio preobražaj od prigradskoga mjesta (može se reći i sela) i točke kroz koju prolaze najfrekventnije srednjodalmatinske prometnice do grada koji (za hrvatske prilike) ima neobično izraženu ekspanziju stanovništva, urbanističke procese i, uopće, socijalnu restrukturaciju. Pritom je pravi izazov pomiriti ono staro i novo, zadržati zdravu osnovu naslijeđenoga i nadograditi je poželjnim elementima recentnoga razvoja, u skladu s logikom osmišljene urbano-kulturne slike (pa čak i politike). Usp. npr. J. Glavurđić 2018; M. Matijević – M. Domazet 2006; M. Sesartić 2005; 2021.

21 Opširnije u: T. Čičerić 2022.

22 Opširnije u: J. Primorac 2010b.

23 Usp. J. Benić 2010.

24 Manifestacija je pokrenuta godine 2019., a održava se – krajem srpnja ili početkom kolovoza – u Paraćevu dvoru u Sv. Kaju ili pak u vrtu kod Tusculuma na solinskim Manastirinama.

25 Usp. D. Rihtman-Auguštin 1982.

26 Usp. <https://www.facebook.com/p/Pu%C4%8Dki-Piva%C4%8Di-Solin-100012144348194/> (5. 7. 2023.).

Slika 3

Pučki pivači na nastupu u Kninu, u crkvi Gospe Velikoga Hrvatskog Krsnog Zavjeta, 24. veljače 2023.
(snimio Mirko Jankov)

okupljanja (marende, fešte), a uzgredno i pjevačka gostovanja/smotre što počivaju na klapskome repertoaru blišku starinskim pjevačkim navadama.

Napjevi koji su ovom prigodom obrađeni – snimljeni, analizirani/opisani te transkribirani – djelomično su, posredstvom umjetničkih/autorskih obrada, ušli i u tuđe repertoare (vjerojatno je pritom najpoznatiji primjer pjesme *Zapivala tica mala*, u obradi Ljube Stipišića Delmate,²⁷ dugogodišnjega voditelja, suradnika i prijatelja Pučkih pivača). Priložene transkripcije, kao što je i istaknuto, predstavljaju, i pojedinačno i skupno, slike pojedinih uspjelih

izvedbi, prenesenih u praktični grafički zapis. Mada je u takvu »prevođenju« donekle čak i simplificirana osebujna zvukovna stvarnost (na tragu maksime »Traduttore, traditore«), kvantificirani elementi ipak posreduju jezgru pojedinoga napjeva, nudeći prigodu analitičkoga sagledavanja, ali i olakšana ponavljanja/učenja postojećim i novim članovima ovoga solinskog zbora, koji svojim radom i predanošću današnjici izručuje časno i neprocjenjivo nasljeđe prošlosti kojega je jedni zalag, kako će i sami Puči pivači kazati, »pamćenje, dobro uvo i glas, lipi akord ili neki solo, prijateljstvo, međusobno uvažavanje i puno dobre volje«.

²⁷ O Lj. Stipišiću opširnije u: H. Ganza 2020.

Transkripcije

1. BILA JE ZVIZDANA NOĆ

Pučki svjetovni napjev iz Solina
u izvedbi Pučkih pivača Gospe od Otoka – Solin
Snimio (27. srpnja 2020.) i transkribirao: Mirko Jankov

Larghetto, delicato (♩ ≈ 75)

T I./II.

mf 1. BI - LA JE ZVI-ZDA-NA NOĆ KAD PRO-ŠA SAN TI DVO-RE', SPA-

ZIN TE, LI - PA ZO - RE, DI S DRU-GIN GO - VO - RIŠ, SPA

ZIN TE, LI - PA ZO - RE, DI S DRU-GIN GO - VO - RIŠ.

The musical score is written for voice and piano. It consists of three systems of music. The first system starts with a treble clef and a key signature of three sharps (F#, C#, G#). The tempo and dynamics are marked 'Larghetto, delicato' and 'mf'. The lyrics are: '1. BI - LA JE ZVI-ZDA-NA NOĆ KAD PRO-ŠA SAN TI DVO-RE', SPA-'. The second system continues the melody and accompaniment, with lyrics: 'ZIN TE, LI - PA ZO - RE, DI S DRU-GIN GO - VO - RIŠ, SPA'. The third system concludes the piece with lyrics: 'ZIN TE, LI - PA ZO - RE, DI S DRU-GIN GO - VO - RIŠ.' The piano part provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines in both hands.

2. NE ZABORAVI ME TI
NI NAŠE PLAVO MORE,
VALOVI NEK' TI ZBORE
O NAŠOJ JUBAVI. 2 X

3. A SADA DOVIĐENJA,
ODLAZIN PRIKO MORA,
SAMO MI PIŠI, DRAGA,
DA LI ĆEŠ BIT MOJA? 2 X

4. NISAN RODENA ZA TE,
MLADIĆU MOJ GIZDAVI,
TI NA ME ZABORAVI,
A ZAŠTO – BOG NEK' ZNA. 2 X

2. KAD SAN BILA JA MALENA

Pučki svjetovni napjev iz Solina (?)

Kazivač: Ante Parać Dinkov (r. 1952.)

Snimio (26. srpnja 2021.) i transkribirao: Mirko Jankov

Larghetto (♩≈70) *Tutti*

T I./II.

B

1. KAD SAN BI - LA JA MA - LE NA, NI-SAM ZNA-LA ŠTO JE JAD, A SA-

5 PRIPJEV

8 DA ME TU - GA MO - RI, SRI-TNI DA - NI, DI STE SAD? O -

9

8 KREN', O - KRE-NI SE, SR - DA - ŠCE MO - JE, NA -

13

8 SLON', NA-SLO-NI SE NA BI - LE GRU - DI MO - JE.

The musical score is written for voice and piano. It features a key signature of three sharps (F#, C#, G#) and a 4/4 time signature. The tempo is marked 'Larghetto' with a metronome marking of approximately 70 beats per minute. The score is divided into four systems, each with a vocal line (T I./II.) and a piano accompaniment line (B). The lyrics are in Croatian. The first system starts with '1. KAD SAN BI - LA JA MA - LE NA, NI-SAM ZNA-LA ŠTO JE JAD, A SA-'. The second system is marked '5 PRIPJEV' and starts with '8 DA ME TU - GA MO - RI, SRI-TNI DA - NI, DI STE SAD? O -'. The third system starts with '9 8 KREN', O - KRE-NI SE, SR - DA - ŠCE MO - JE, NA -'. The fourth system starts with '13 8 SLON', NA-SLO-NI SE NA BI - LE GRU - DI MO - JE.'. The piano accompaniment consists of chords and simple melodic lines. There are some changes in time signature within the piano part, such as 3/4 and 2/4.

Tutti

2. CR - NE O - ČI ZA - SPA - LE SU, KO-JE SU ME GLE DA - LE, ME-DNE

PRIPJEV

21

U - SNE U - VE - LE SU, KO-JE SU ME JU - BI - LE.

3. KOD OVAKO DIVNE NOĆI

Pučki svjetovni napjev iz Solina
u izvedbi Pučkih pivača Gospe od Otoka – Solin
Snimio (27. srpnja 2020.) i transkribirao: Mirko Jankov

Lento, tempo libero, con malinconia (♩ ≈ 65)

Soli Ten. I. & II. *Tutti, sotto voce*

T I./II. *mp*
1. KOD O-VA - KO DI-VNE NO - ĆI, DA JA MO-RAN SPA-VAT' POĆ?__

B

5 *mf*
NE - MA DA-NA, NE-MA NO - ĆI, *mp* DA NE MI-SLIN NA TE JA.

2. NASLONIN SE JA NA PROZOR
I RAZMIŠLJAN, JUBAVI,
DOK NA NEBU ZVIZDE SJAJU
KANO SILNI GROMOVI. 2 X

3. DRAGI ĆE MI U PO NOĆI
ZAKUCATI NA PROZOR,
A JA ĆU GA MLADA ĆEKAT
DA ME VODI U SVOJ DOM. 2 X

4. MAJKO MILA, MAJKO DRAGA

Pučki svjetovni napjev iz Solina (?)
u izvedbi Pučkih pivača Gospe od Otoka – Solin
Snimio (14. rujna 2020.) i transkribirao: Mirko Jankov

Lento ($\text{♩} \approx 60$)

solo Ten. I. *Tutti*

T I./II.

mf 1. MAJ - KO MI - LA, MAJ-KO DRA-GA, SA-MOJ TE - - BI,

B

3

SA - MOJ TE - BI KA - ZAT' SMIN, MAJ-KO MI - LA, MAJ-KO DRA-GA, SA-MOJ

5

soli Ten. I. & II.

TE - - BI, SA - MOJ TE - BI KA - ZAT' SMIN 2.DA ZA

7

JE - DNIN NE - VIR - NI - KON JA MLA - ĀA - - NA,

The musical score is written for Tenor I/II and Bass. It features a key signature of three sharps (F#, C#, G#) and a 2/4 time signature. The tempo is marked 'Lento' with a quarter note equal to approximately 60 beats per minute. The score is divided into four systems, each with a measure number (1, 3, 5, 7) at the beginning of the vocal line. The first system includes dynamics 'mf' and performance instructions 'solo Ten. I.' and 'Tutti'. The lyrics are in Croatian and describe a mother's love. The score includes various musical notations such as slurs, triplets, and dynamic markings.

9

JA MLA-ĐA-NA U - MI-REN, DA ZA JE - DNIN NE VIR-NI-KON JA MLA

11

ĐA - - NA, JA MLA - ĐA - NA U - MI - REN.

2. ZBOGON OČE, ZBOGON MAJKO, BRAT I SESTRO,
ZBOGON CILI RODE MOJ. 2 X

3. U GROBU SU LADNE NOĆI, DI JEDNON,
SVAKO MORA POČI 2 X

4. PLOČO, PLOČO MRAMORITA, PODIGNI SE,
PODIGNI SE MALKO TI, 2 X

5. DA JA VIDIN DI POČIVA DIVAN CVITAK,
DIVAN CVITAK MLADOSTI. 2 X

5. MARIJO, MARIJO

Pučki svjetovni napjev iz Solina (?)
 u izvedbi Pučkih pivača Gospe od Otoka – Solin
 Snimio (14. rujna 2020.) i transkribirao: Mirko Jankov

Tempo libero, lento (♩ ≈ 101)

Solo Ten. I., espressivo

Tutti

T I./II.

mp 1. MA - RI - JO, MA - RI - JO,

5

MA - RI - JO, MA - RI - JO, MA - RI - JO, MA -

9

RI - JO, SVE TE MAJ - KA KA - RA

14

soli *tutti*

2. DA NE PRI - MAŠ DA - RA,

18

DA NE PRI-MAŠ DA - RA, DA NE PRI-MAŠ

22

DA-RA OD MLA - DI' MOR - NA - RA!

3. JER JE U MORNARA
VIRA I NEVIRA.

4. ON ĆE TE PRIVARIT,
O MOJA MARIJO!

6. NE KITI MI, DRAGI

Pučki svjetovni napjev iz Solina
u izvedbi Pučkih pivača Gospe od Otoka – Solin
Snimio (8. srpnja 2021.) i transkribirao: Mirko Jankov

Tempo libero, comodo (♩≈70)
solo Ten. I. *Tutti*

T I./II. *mf* 1. NE KI-TI MI, DRA-GI, *f* BI-LE DVO-
VEĆ MI KI-TI, DRA-GI, TU-ŽNO SR-

B

4
(O) RE MO JE,
CE MO JE,

2. OJ, KUĆICE MALA,
ŠTA SI U RAVNOM POJU,
NIKAD TE PRIGORIT,
MOJ MILI POKOJU.

3. OD SRCA TE MOLIN,
MILOSTIVI BOŽE,
DA NAŠOJ JUBAVI
TI MALO POMOŽEŠ.

7. OJ, DIVNA OBALO

Pučki svjetovni napjev iz Solina (?)
u izvedbi Pučkih pivača Gospe od Otoka – Solin
Snimio (29. rujna 2020.) i transkribirao: Mirko Jankov

Largo, maestoso (♩ ≈ 65)

T I./II.

mf 1. OJ, DIV - NA O - BA - LO JA - DRAN - SKOG MO - RA,

B

5

NA TVO - JIN HRI - DI - MA SI - DI DI - VA MLA - DA.

9

2. I GLE - DA DA - LE - KO NIZ TO PLA - VO MO - RE

13

DI SE BI - LU JI - DRA TAM' DA - LE - KO GO - RE.

The musical score is written for voice and piano. It features a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat) and a 4/4 time signature. The tempo is marked 'Largo, maestoso' with a quarter note equal to approximately 65 beats per minute. The score is divided into four systems, each with a vocal line (T I./II.) and a piano accompaniment line (B). The lyrics are in Croatian and describe a scene of a woman looking at the sea. The piano accompaniment includes triplets and arpeggiated chords. The first system starts with a mezzo-forte (mf) dynamic. The second system includes a fermata over the first measure and triplets in the piano part. The third and fourth systems continue the vocal melody and piano accompaniment.

17

3. SUN - CE VEĆ ZA - PA-DA I GU-BI SE MO-RA SJAJ, _____

21

A MLA-DU DI - VU O-BU-ZE-O CR-NI BOL I JAD.

25

4. JOŠ JE-DAN PO - GLED TVOJ PUN TU-GE I BO - LI NIZ TO PLA-VO

29

MO - RE KUD' MOJ _____ DRA-GI PLO - VI. PLO - VI.

8. OTVORI MI TAJ PROZOR TVOJ

Pučki svjetovni napjev iz Solina (?)

Kazivač: Ante Parać Dinkov (r. 1952.)

Snimio (13. srpnja 2021.) i transkribirao: Mirko Jankov

Tempo libero, comodo (♩ ≈ 62)

solo Ten. I. *Tutti*

T I./II.

B

1. O - TVO - RI MI TAJ PRO - ZOR TVOJ,

5

8

3

3

p

3

(Rip. ad lib.)

DA TI RE - KNEN LA - KA TI NOĆ.

2. JA BI' TI GA OTVORILA,
KAD BI MAJKA DOZVOLILA.

3. JER NIKOGA NE JUBIN JA,
SAMO TEBE, KRASNA MOJA!

4. KAD MI MAJKA IZAJDE VANKA,
GRLIT, LJUBIT – BEZ PRISTANKA!

9. SIJALA MARE MURTILO

Pučki svjetovni napjev iz Solina
u izvedbi Pučkih pivača Gospe od Otoka – Solin
Snimio (14. rujna 2020.) i transkribirao: Mirko Jankov

Allegretto, quasi giocoso (♩ ≈ 62)

Soli Ten. I. & II.

Tutti

T I./II. *mp* 1. SI - JA-LA- MA - RE MUR-TI-LU, MUR-TI-LU, SI - JA-LA MA - RE MUR - TI-LU

B

5 U O - NU SVE - TU NE - DI - JU, NE - DI - JU, U O - NU SVE - TU NE - DI - JU.

9 2. ŠTA JU JE GU - ŠĆE SI - JA - LA, SI - JA - LA, ŠTA JU JE GU - ŠĆE SI - JA - LA,
TO JOJ JE RI - ĐE NI - CA - LA, NI - CA - LA, TO JOJ JE RI - ĐE NI - CA - LA.

3. SUSRELA MLADE MORNARE, MORNARE,
SUSRELA MLADE MORNARE,
A ONI SU JE PITALI, PITALI,
A ONI SU JE PITALI:

4. POŠTO TI, MARE, MURTILO, MURTILO,
POŠTO TI, MARE, MURTILO?
SVAKA JE KITA DUKATA, DUKATA,
SVAKA JE KITA DUKATA.

5. NOSI JE MARE NA BRODE, NA BRODE,
NOSI JE MARE NA BRODE:
PLATIT ĆE MORNAR I PO DVA, I PO DVA,
PLATIT ĆE MORNAR I PO DVA!

10. SINOĆ SAN TI KOD MAJKE BIJA

Pučki svjetovni napjev iz Solina (?)
u izvedbi Pučkih pivača Gospe od Otoka – Solin
Snimio (27. srpnja 2020.) i transkribirao: Mirko Jankov

Tempo libero
Solo Ten. II., espressivo

Allegretto (♩≈92)

T I./II.

mf 1. SI - NOĆ SAN - TI KOD MAJ - KE BI - JA, *f* FA - CU - LET SAN O - STA - VI -

B

4

JA, SI - NOĆ SAN TI KOD MAJ - KE

7

BI - JA, FA - CU - LET SAN O - STA - VI - JA.

The musical score is written for Tenor II (T I./II.) and Bass (B). It begins with a 'Tempo libero' section marked 'Solo Ten. II., espressivo' and an 'Allegretto' section (♩≈92). The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 3/4. The score includes vocal lines with lyrics and piano accompaniment. The lyrics are: '1. SI - NOĆ SAN - TI KOD MAJ - KE BI - JA, FA - CU - LET SAN O - STA - VI - JA, SI - NOĆ SAN TI KOD MAJ - KE BI - JA, FA - CU - LET SAN O - STA - VI - JA.' The score is divided into three systems, with measures 4 and 7 marked at the beginning of the second and third systems respectively.

2. DRAGA DUŠO, MA TI GA OPERI
U SAPUNU, LADNOJ VODI. 2 X (3 X)

3. JA SAPUNA MA NE IMADEN,
LADNA VODA DALEKO JE. 2 X (3 X)

4. SAPUN, DUŠO, MA RUKE TVOJE,
LADNA VODA SUZE MOJE. 2 X (3 X)

11. ZAJUBJENA MLADA DIVA

Pučki svjetovni napjev iz Solina
u izvedbi Pučkih pivača Gospe od Otoka – Solin
Snimio (15. rujna 2020.) i transkribirao: Mirko Jankov

Tempo libero, comodo (♩≈82)

Solo Ten. I.

Tutti

T I./II.

1. ZA - JU-BJE-NA MLA-DA DI- VA U MLA-DA MOR - NA - RA,

B

7

A - LI NE_SMI DA GA JU - BI JER JE KA-RA MAJ - KA.

14

2. KA - NI SE, ĆE - RI, TI MLA-DO - GA MOR - NA - RA;

20

MOR-NA RU_ JE MO-RE JU-BAV, A NE DI-VA MLA - DA!

27

3. KAD U VE-ČER SUN-CE ZAJ- DE, I-ZAJ-DU ZVI - ZDI - CE,

33

A TI, MAJ-KO, O-STAJ SRI-TNO, TVO-JE 'ČE-RI NI - JE!

Literatura

- V. Balić 2016 Vito Balić, *Obilježja pučke popijevke u Splitu u prvoj polovini 20. st.*, Bašćinski glasi 12/1, Split 2016, 115-168.
- J. Beničić 2010 Jure Beničić, *Oktet DC 1965. – 1997.*, Solin 2010.
- V. Bersa 1944 Vladoje Bersa, *Zbirka narodnih popievaka (iz Dalmacije)*, Zagreb 1944.
- J. Bezić 1974 Jerko Bezić, *Akulturacija kao mogućnost daljeg življenja folklorne glazbe*, Zvuk 2, Sarajevo 1974, 149-154.
- J. Bezić 1977 Jerko Bezić, *Dalmatinska folklorna gradska pjesma kao predmet etnomuzikološkog istraživanja*, Narodna umjetnost 14/1, Zagreb 1977, 23-54.
- J. Bezić 1996 Jerko Bezić, *Approaches to the People's Music – Life in Dalmatia (Croatia) in the Past and Present*, Narodna umjetnost 33/1, Zagreb 1996, 75-88.
- S. Bombardelli 1980 Silvije Bombardelli, *Neke karakteristike gradske dalmatinske pjesme*, Mogućnosti 27/6, Split 1980, 607-610.
- S. Bombardelli 1986 Silvije Bombardelli, *Od gregorijanike do dalmoida*, u: 20. festival dalmatinskih klapa Omiš (programski katalog), Omiš 1986.
- S. Bombardelli 1998 Silvije Bombardelli, *Obrade dalmatinskih pučkih pjesama i skladbe za dalmatinske klape*, Leut X, Omiš 1998.
- N. Buble 1980 Nikola Buble, *Trogirski narodni napjevi. Tragom notnih zapisa*, Omiš 1980.
- N. Buble 1985 Nikola Buble, *Vokalna folklorna glazba Trogira i Donjih Kaštela od 1875. do 1975., I. svezak*, Omiš 1986.
- N. Buble 1986 Nikola Buble, *Vokalna folklorna glazba Trogira i Donjih Kaštela od 1875. do 1975., II. svezak*, Omiš 1986.
- N. Buble 1988 Nikola Buble, *Glazbena kultura stanovnika trogirske općine*, Trogir 1988.
- N. Buble 1997 Nikola Buble, *Glazba kao dio života. Etnomuzikološke teme*, Split 1997.
- N. Buble 1999 Nikola Buble, *Dalmatinska klapska pjesma*, Split 1999.
- N. Buble 2009 Nikola Buble, *Dalmatinsko klapsko pjevanje*, u: Jelena Hekman (ur.), *Hrvatska glazba u XX. stoljeću*, Zagreb 2009, 267-304.
- A. Burić 2020 Antonela Burić, *Liturgijsko korizmeno crkveno pučko pjevanje u župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Kaštel Lukšiću*, magistrski rad na Umjetničkoj akademiji Sveučilišta u Splitu, Split 2020.

- N. Ceribašić 2009a Naila Ceribašić, *Izazovi tradicije. Tradicijska glazba i hrvatska etnomuzikologija*, u: Nikša Gligo – Dalibor Davidović – Nada Bezić (ur.), *Glazba prijelaza. Svečani zbornik za Evu Sedak / Music of Transition. Essays in Honour of Eva Sedak*, Zagreb 2009, 69-78.
- N. Ceribašić 2009b Naila Ceribašić, *Povrh tekstualnog predstavljanja u etnomuzikologiji: Od epistemologije do angažmana i pragme*, *Arti musices* 46/2, Zagreb 2015, 185-201.
- J. Čaleta 1999 Joško Čaleta, *The Ethnomusicological Approach to the Concept of the Mediterranean in Music in Croatia*, *Narodna umjetnost* 36/1, Zagreb 1999, 183-195.
- J. Čaleta 2003 Joško Čaleta, *Klapa Singing and ča-val. The Mediterranean Dimension of Popular Music in Croatia*, u: Geoffredo Plastino (ur.), *Mediterranean mosaic. Popular Music and Global Sound*, Zagreb 2003, 241-267.
- J. Čaleta 2004 Joško Čaleta, *Klapsko pjevanje i ča-val – mediteranska dimenzija popularne glazbe u Hrvatskoj*, *Baščinski glasi* 8/1, Split 2004, 225-248.
- J. Čaleta 2008 Joško Čaleta, *The »Klapa Movement« – Multipart Singing as a Popular Tradition*, *Narodna umjetnost* 45/1, Zagreb 2008, 147-148.
- J. Čaleta 2013 Joško Čaleta, *Klapsko pjevanje, tradicijski glazbeni fenomen urbane Dalmacije*, u: Vid Jakša Opačić (ur.), *Blaga Hrvatske. Neprocjenjiva prirodna i kulturna baština*, Zagreb 2013, 276-284.
- J. Čaleta 2021 Joško Čaleta, *Tradicijska glazba na tržištu u postsocijalističkoj Hrvatskoj: slučaj klapskog pjevanja*, u: Ozren Biti – Reana Senjković (ur.), *Transformacije rada: narativi, prakse, režimi*, Zagreb 2021, 317-338.
- J. Čaleta – J. Bošković 2011 Joško Čaleta – Jurica Bošković, *Mediterranski pjev. O klapama i klapskom pjevanju*, Zagreb 2011.
- P. Čaleta 2020 Petra Čaleta, *Klapsko pjevanje u gradu Splitu. Paradigmatički konteksti izvođenja i izgradnja klapskog identiteta grada*, diplomski rad na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu, file:///C:/Users/Acer/Downloads/caleta_petra_muza_2020_diplo_sveuc.pdf (7. 7. 2023.), Zagreb 2020.
- T. Čičerić 2010 Tonči Čičerić, *Sprovodni napjev solinske Bratovštine*, *Tusculum* 3, Solin 2010, 147-165.
- T. Čičerić 2012 Tonči Čičerić, *Solinsko pučko pjevanje kao predmet melografskoga interesa u prvoj polovini 20. stoljeća*, *Tusculum* 5, Solin 2012, 149-176.
- T. Čičerić 2013 Tonči Čičerić, *Solinsko glagoljaško pjevanje na magnetofonskim snimkama Stjepana Stepanova iz 1964. godine*, *Tusculum* 6, Solin 2013, 191-214.
- T. Čičerić 2022 Tonči Čičerić, *Solinsko pučko pjevanje u kontekstu razvoja klapskoga pjevanja u Solinu od sredine 20. stoljeća do danas*, *Tusculum* 15, Solin 2022, 163-193.
- A. Dobronić 1947 Antun Dobronić, *Zbirka pučkih popijevaka Split – Kaštela – Trogir*, rukopis pohranjen u Institutu za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu, 1947.

- A. Dobronić 1948 Antun Dobronić, *Stručni izvještaj o muzičkom folkloru u prostoru Split – Kaštela – Trogir (sakupljenom na terenu i mjesecu decembru godine 1947. – za Etnografski muzej u Zagrebu)*, rukopis, 1948.
- D. Fio 1972 Dinko Fio, *Dalmatinske pjesme. Zapisi sa otoka Hvara, Korčule, Lastova, Mljeta, Šolte, Visa i Dubrovnika*, Zagreb 1972.
- D. Fio 1995 Dinko Fio, *Izvorne dalmatinske pjesme (abecednim redom regije mjesta zapisa) za muške klape ili zborove*, Zagreb 1995.
- H. Ganza 2017 Herci Ganza, *Festival dalmatinskih klapa Omiš 1967 – 2016*, Omiš 2017.
- H. Ganza 2020 Herci Ganza, *Nima vaki testamenta. Biografija Ljube Stipišića Delmate*, Zadar 2020.
- J. Glavurdić 2018 Josipa Glavurdić, *Demografska obnova Grada Solina*, diplomski rad na Geografskomu odsjeku Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:217:817022>; <http://docplayer.rs/177470810-Demografska-obnova-grada-solina.html> (7. 7. 2020.), Zagreb 2018.
- M. Grgić 2009 Miljenko Grgić, *40 godina Omiškog festivala*, Omiš 2009.
- V. Gulin Zrnić 2006 Valentina Gulin Zrnić, *Domaće, vlastito i osobno: Autokulturna defamilijarizacija*, u: Jasna Čapo Žmegač – Valentina Gulin Zrnić – Goran Pavel Šantek (ur.), *Etnologija bliskoga: Poetika i politika suvremenih terenskih istraživanja*, Zagreb 2006, 73-95.
- M. Herndon 2000 Marcia Herndon, *The Place of Gender within Complex, Dynamic Musical Systems*, u: Pirkko Moisala – Beverly Diamond (ur.), *Music and Gender*, Urbana – Chicago 2000, 347-359.
- M. Herndon – S. Ziegler 1990 Marcia Herndon – Susanne Ziegler (ur.), *Music, Gender, and Culture*, Wilhelmshaven 1990.
- M. Jankov 2010 Mirko Jankov, *Glagoļjaška glazbena baština u Solinu i njegovoj okolici*, Tusculum 3, Solin 2010, 133-145.
- M. Jankov 2011a Mirko Jankov, *Glazba i pjevanje*, u: Vinko Sanader – Marko Matijević (ur.), *Sto godina župe Gospe od Otoka – Solin*, Solin 2011, 187-201.
- M. Jankov 2011b Mirko Jankov, *Večernje koje se pjevaju u Vranjicu*, Tusculum 4, Solin 2011, 175-198.
- M. Jankov 2012 Mirko Jankov, *Stara solinska misa*, Tusculum 5, Solin 2012, 177-203.
- M. Jankov 2013 Mirko Jankov, *Nekoliko crkvenih pučkih napjeva iz Solina*, Tusculum 6, Solin 2013, 157-190.
- M. Jankov 2014 Mirko Jankov, *Pučki sprovodni napjevi iz Klisa*, Tusculum 7, Solin 2014, 165–190.
- M. Jankov 2015 Mirko Jankov, *Solinski pučki crkveni napjevi u Velikome tjednu*, Tusculum 8, Solin 2015, 203-224.
- M. Jankov 2016a Mirko Jankov, *O jeziče, spivaj virno! Pučko crkveno pjevanje u Klisu*, Klis 2016.

- M. Jankov 2016b Mirko Jankov, *Iz pučkoga crkvenog repertoara pjevača župe sv. Martina biskupa u Vranjicu*, Tusculum 9, Solin 2016, 191-221.
- M. Jankov 2017 Mirko Jankov, *Pjevana štenja u bogoslužnoj praksi župne crkve svetoga Martina biskupa u Vranjicu*, Tusculum 10/1, Solin 2017, 95-123.
- M. Jankov 2018 Mirko Jankov, *Pučki crkveni napjevi Jobova štenja za pokojne iz Klisa, Solina, Vranjica, Mravincica i Kučina – transkripcije i komparativna analiza*, Tusculum 11, Solin 2018, 233-254.
- M. Jankov 2019 Mirko Jankov, »*Drugi život*« dvaju tradicijskih crkvenih napjeva *Puče moj (Prijekorâ)* u izvedbi *Vokalista Salone iz Solina*, Tusculum 12, Solin 2019, 119-137.
- M. Jankov 2021 Mirko Jankov, *Pregled stanja pučkoga crkvenog pjevanja glagoljaških korijena u Solinu, Klisu, Vranjicu, Mravincima i Kučinama u 2020. godini*, Tusculum 14, Solin 2021, 167-219.
- M. Jankov 2022a Mirko Jankov, *Dva tradicijska kolendarska napjeva iz solinskoga područja u izvedbi Pučkih pivača Gospe od Otoka: kontinuitet i promjene glazbeno-kulturnoga i društveno-vjerskoga (kon) teksta*, Bašćinski glasi 17, Split 2022, 127-203.
- M. Jankov 2022b Mirko Jankov, *Iz riznice svjetovnoga repertoara Pučkih pivača Gospe od Otoka – Solin: Transkripcije i jezično-glazbena analiza osam tradicijskih napjeva (dio prvi: muški tekstovi)*, Tusculum 15, Solin 2022, 195-223.
- M. Jelavić 2008 Mihael Jelavić, *Liturgijsko pučko pjevanje u Mravincima*, diplomski rad na Katoličkomu bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu, Split 2008.
- E. Koskoff 2000 Ellen Koskoff, *Foreword*, u: Pirkko Moisala – Beverly Diamond (ur.), *Music and Gender*, Urbana – Chicago 2000, ix-xiii.
- L. Kuba 1893 Ludvík Kuba, *Písňě Dalmatské, Slovanstvo ve svých zpěvech X*, Prag 1893.
- Lj. Kuba 1898 Ljudevit [Ludvík] Kuba, *Narodna glazbena umjetnost u Dalmaciji. Po stručnom svom putovaću iz g. 1890 i 1892*, Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena 3, Zagreb 1898, 1-16; 167-182.
- Lj. Kuba 1899 Ljudevit [Ludvík] Kuba, *Narodna glazbena umjetnost u Dalmaciji. Po stručnom svom putovaću iz g. 1890 i 1892*, Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena 4, Zagreb 1899, 1-33; 161-183.
- F. Š. Kuhač 1892 Franjo Šandor Kuhač, *Glasba. Dalmacija*, u: *Austro-Ugarska Monarhija opisana i ilustrovana* (prijevod s njemačkoga), Split 1892.
- M. Marić 2001 Mirna Marić, *Melodika urbane pučke pjesme. Dalmatinska tradicionalna klapska pjesma*, Rijeka 2001.
- J. Martinić 1982 Jerko Martinić, *Glagolitische Gesänge Mitteldalmatiens, Teil I (Text), Teil II (Noten)*, Regensburg 1982.
- J. Martinić 2011 Jerko Martinić, *Pučki napjevi misa iz srednje Dalmacije u kontekstu glagoljaške tradicije*, Zagreb 2011.

- J. Martinić 2014 Jerko Martinić, *Glagoljaško-tradicijsko pjevanje. Jutarnja i večernja (zazivi – psalmi – himni – kantici) na području Srednje Dalmacije (šire područje Splita, otoci Brač i Hvar), Transkripcije [I], Analitički osvrt na transkripcije [II]*, Zagreb 2014.
- J. Martinić 2015 Jerko Martinić, *Kolendarski napjevi srednje Dalmacije*, Solin 2015.
- M. Matijević – M. Domazet 2006 Marko Matijević – Mladen Domazet, *Solinska svakodnevica u osvit novoga doba*, Solin 2006.
- V. Milin Ćurin 1994 Vedrana Milin Ćurin, *Spontanost – bitno obilježje folklorosti (s primjerima klapske pjesme u spontanom izvođenju)*, Bašćinski glasi 3, Split 1994, 217-235.
- V. Milin Ćurin 2016 Vedrana Milin Ćurin, *Žene u klapskom pjevanju*, Split 2016.
- M. Milošević 2011 Maja Milošević, *Repertoar za klape na festivalu Večeri dalmatinske pisme – Kaštela (1999.-2008.)*, *Arti musices* 42/2, Zagreb 2011, 209-235.
- J. Mirošević 1996 Josip Mirošević, *Dalmatinska klapska pjesma šlagerske provenijencije*, Bašćinski glasi 5/1, Split 1994, 285-298.
- M. Povrzanović 1989a Maja Povrzanović, *Dalmatinsko klapsko pjevanje, promjena konteksta*, *Etnološka tribina* 19/12, Zagreb 1989, 89-98.
- M. Povrzanović 1989b Maja Povrzanović, *Dalmatian Klapa Singing. Changes of Context*, u: Dunja Rihtman-Auguštin – Maja Povrzanović (ur.), *Folklore and Historical Process*, Zagreb 1989, 159-170.
- M. Povrzanović 1990 Maja Povrzanović, *O čemu govore komponirane klapske pjesme*, u: Tomislav Đurić (ur.), *Rad XXXVII. kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije. Plitvička jezera 1990.*, Zagreb 1990, 274-278.
- M. Povrzanović 1991 Maja Povrzanović, *Regionalni, lokalni i individualni identiteti. Primjer klapskog pjevanja*, u: Dunja Rihtman-Auguštin (ur.), *Simboli identiteta. Studije, eseji, građa*, Zagreb 1991, 105-120.
- J. Primorac 2009 Jakša Primorac, *Pučko crkveno pjevanje u 20. stoljeću i glagoljaško pjevanje*, u: Jelena Heikman (gl. ur.), *Hrvatska glazba u XX. stoljeću: Zbornik radova sa znanstvenoga skupa održanog u palači Matice hrvatske 22-24. studenoga 2007.*, Zagreb 2009, 209-232.
- J. Primorac 2010a Jakša Primorac, *Klapsko pjevanje u Hrvatskoj: povijesni, kulturnoantropološki i estetski aspekti*, doktorska disertacija na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 2010.
- J. Primorac 2010b Jakša Primorac, *O estetici klapskog pjevanja*, *Narodna umjetnost* 47/2, Zagreb 2010, 31-50.
- J. Primorac 2012 Jakša Primorac, *Dalmatinsko pučko pjevanje početkom 20. stoljeća (prema istraživanjima Vladjoja Berse i Božidara Širole)*, *Zbornik za narodni život i običaje* 56, Zagreb 2012, 395-425.
- J. Primorac 2013 Jakša Primorac, *Poj ljuveni – pučko pjevanje u renesansnoj Dalmaciji*, Split 2013.
- D. Rihtman-Auguštin 1982 Dunja Rihtman-Auguštin, *Kultura grupe i usmena komunikacija*, *Narodna umjetnost* 19/1, Zagreb 1982, 65-74.

- M. Sesartić 2005 Mia Sesartić, *Solin sve u šešnest*, Solin 2005.
- M. Sesartić 2021 Mia Sesartić, *Meni će Pluton uvik bit planet*, Solin 2021.
- S. Stepanov 1983 Stjepan Stepanov, *Spomenici glagoljaškog pjevanja. Glagoljaško pjevanje u Poljicima kod Splita, 1*, Zagreb 1983.
- Lj. Stipišić 2002 Ljubo Stipišić (ur.), *Pučki crkveni i svjetovni pjevači Solina. Pivači Salone. Glagoljaško pjevanje Solina* [autor teksta: Siniša Vuković], Solin 2002.
- Lj. Stipišić 1987 Ljubo Stipišić, *Delmatica. Za zborove a cappella*, Split 1987.
- Lj. Stipišić 2006 Ljubo Stipišić, *Mojih prvih 100 pjesama za dječje klape i školske zborove*, Zadar 2006
- Lj. Stipišić 2008 Ljubo Stipišić, *Pisman dojeni, pisman blagosloveni. Napjevi za klape*, Zagreb 2008.
- Lj. Stipišić 2011 Ljubo Stipišić, *Identitet*, Split 2011.
- Lj. Stipišić 2012 Ljubo Stipišić, *Anima Delmatica*, Zagreb 2012.
- J. Stock 2008 Jonathan Stock, *New Directions in Ethnomusicology: Seven Themes toward Disciplinary Renewal*, u: Henry Stobart (ur.), *The New (Ethno)musicologies*, Lanham Md 2008, 188-206.
- D. Tambača 2021 Duško Tambača, *Pismo moja, hrli tamo*, Omiš 2021.
- F. Tralić 1965 Frane Tralić, *Dalmatinske pjesme i plesovi*, Zagreb 1965.
- I. Urlić 2009 Ivan Urlić, *Liturgijsko pučko pjevanje u Župi Bezgrješnog Začeca Blažene Djevice Marije u Kučina-ma*, diplomski rad na Katoličkomu bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu, Split 2009.
- J. Veršić 1991 Josip Veršić, *O klapskom pjevanju*, u: Nikola Buble (ur.), *Zbornik dalmatinskih klapskih pjesama izvedenih na festivalima u Omišu od 1977. do 1986., II*, Omiš 1991, 969-971.
- L. Wrazen – F. Magowan 2015 Louise Wrazen – Fiona Magowan (ur.), *Performing Gender, Place and Emotion in Music*, Rochester 2015.
- Zbornik 1979 Krešimir Kljenak – Josip Vlahović (ur.), *Zbornik dalmatinskih klapskih pjesama izvedenih na festivalima u Omišu od 1967. do 1976.*, Omiš 1979.
- Zbornik 1991 Nikola Buble (ur.), *Zbornik dalmatinskih klapskih pjesama izvedenih na Omišu od 1977. do 1986.*, Omiš 1991.
- Zbornik 1992 Nikola Buble (ur.), *Zbornik dalmatinskih klapskih pjesama izvedenih na Omišu od 1987. do 1991.*, Omiš 1992.
- L. Županović 1977 Lovro Županović, *O tonalnim osnovama tzv. dalmatinskog narodnog melosa, Čakavska rič VII/1*, Split 1977, 65-78.

Summary

Mirko Jankov

From the treasury of secular repertoire of the Pučki pivači Gospe of Otoka choir of Solin: Transcriptions and linguistic-musical analysis of eleven traditional chants (Part Two: Female and Mixed texts)

Key words: Solin, Pučki pivači Gospe od Otoka, Folk secular singing, Klapa singing, Music arrangements

Continuing the previous one, this article deals with the traditional, orally inherited secular chants of the Pučki pivači male choir of Solin. There are 11 titles, with female and dialogue texts (male-female, sometimes female-female). The purpose of the paper is to describe the singing activity, provide concise repertoire analyses, and, especially, show the transcribed chants – in order to record and present examples of the living practice of three-part folk singing of secular themes in Solin. It is both the legacy and the main repertoire of one of the traditional Dalmatian vocal ensembles, still active today, primarily as church singers, retaining the flavour of its former spontaneity and characteristics of music style. Although some performance contexts as well as the mode of operation of the singers have inevitably changed compared to earlier times, the today's generation of Pučki pivači, especially their new(er) members, largely learns the repertoire spontaneously, partly with the help of their music director. This research, conducted from 2020 to 2022, aims to contributing to an easier and faster assimilation of this material, as well as creation of new musical recordings of original chants suitable for the *klapa* (*a cappella*) ensemble arrangements. A total of 19 folk secular (*klapa*) chants, which are still regularly sung in Solin, were processed. Some of these songs were undoubtedly created in Solin, while the rest were adopted from another midst but have been preserved in Solin and may be considered as Solin chants.

Translated by Radovan Kečkemet

